

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 4.5.2017 г.
JOIN(2017) 17 final

СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за нов тласък на Партньорството Африка—ЕС

{SWD(2017) 150 final}
{SWD(2017) 151 final}

Съдържание

1.	ВЪВЕДЕНИЕ	3
2.	ПРОМЯНА НА УСЛОВИЯТА В АФРИКА	4
3.	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ЕС.....	5
4.	ПО-ТЕСНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ.....	6
5.	ПРЕВРЪЩАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ В ДЕЙСТВИЯ	7
5.1.	По-устойчиви държави и общества	7
А.	Предотвратяване на конфликти, решаване на кризи и укрепване на мира	7
Б.	Укрепване на системите за управление.....	10
В.	Управление на миграцията и мобилността	13
5.2.	Повече и по-добри работни места, особено за младите хора.....	17
А.	Привличане на отговорни и устойчиви инвестиции	17
Б.	Снабдяване на Африка с енергия.....	19
В.	Трансформиране на африканското селско стопанство и селскостопанския бизнес и неговата синя икономика, включително рибарството	22
Г.	Усъвършенстване на знанията и уменията	25

1. ВЪВЕДЕНИЕ

2017 година е от решаващо значение за партньорството между Европа и Африка. В бързо променящия се глобален контекст Африка преживява дълбоки икономически, политически и обществени промени и нейното значение за вътрешните и външните измерения на сигурността и просперитета на Европа става все по-очевидно. Европа и Африка могат да извлекат значителни ползи от задълбочените политически и икономически връзки, но и много да загубят, ако не успеят да предприемат действия.

Петата среща на високо равнище ЕС—Африка, която предстои да бъде проведена през ноември 2017 г., предоставя възможност от критично значение за африканските и европейските лидери да реагират на тези променящи се обстоятелства и да претворят и задълбочат партньорството между Африка и ЕС.

В настоящото съобщение се предлага обновена рамка за съвместни действия, която ЕС и неговите държави членки биха могли да предложат на срещата на високо равнище и която би могла да бъде отразена в пътна карта за периода 2018—2020 г. В него се предвижда по-силно, по-задълбочено и ориентирано към действието стратегическо партньорство за осигуряване на по-голямо благоденствие и стабилност в двата континента. В него се определят приоритетите на политиката и първоначален набор от конкретни инициативи за периода 2018—2020 г. и след това, които да бъдат координирани и укрепени с държавите — членки на ЕС, и допълнително разработени съвместно с африканските партньори в отговор на собствената програма на Африка *Програма 2063*¹ и се опира на *Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС*². В него се обръща особено внимание на стремежите и нуждите на младежта, чието участие ще бъде силно насърчавано в целия процес.

То допринася за текущото обсъждане, стартирало чрез Съвместно съобщение относно *Подновено партньорство с държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн*³, с което ще се осигури информация за преговорите, които ще започнат през 2018 г. с цел подновяване на дълготрайното партньорство на ЕС с държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, по-специално африканския стълб.

Водеща роля за него имат международни рамки като Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие⁴, Програмата на ООН за действие от Адис Абеба (ПДАА) относно финансиране на развитието⁵ и Парижкото споразумение относно изменението на климата⁶. То е съгласувано с други приложими политики на ЕС⁷.

---

¹ Африкански съюз, [Програма 2063](#), 2015 г.

² [Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС](#), 2016 г. — наричана по-нататък Глобалната стратегия на ЕС.

³ [Съвместно съобщение относно подновено партньорство с държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, JOIN\(2016\) 52 final](#)

⁴ Организация на обединените нации (ООН), [Програма до 2030 г. за устойчиво развитие](#), 2015 г.

⁵ ООН, [Програма за действие от Адис Абеба](#), 2015 г.

⁶ ООН, [Парижко споразумение](#), 2015 г.

2. ПРОМЯНА НА УСЛОВИЯТА В АФРИКА

С цялото си разнообразие Африка присъства на международната сцена с повече увереност, динамика и оптимизъм, отколкото преди.

През последните две десетилетия Африка показва впечатляващ икономически напредък. В редица държави се осъществяват положителни трансформации. Все по-голям брой африкански правителства и регионални организации поемат водеща роля при справянето с предизвикателствата, свързани със сигурността, политиката и намаляването на бедността в рамките на своите граници и извън тях, както и като участват по-активно в насърчаването на доброто управление и върховенството на закона. В редица държави това даде възможност на държавата и обществото да станат по-устойчиви, като увеличи политическото участие на гражданите и напредъка към структурна трансформация.

Тези окуражаващи тенденции обаче често са крехки и все още недостатъчно приобщаващи или устойчиви, за да предложат по-добри перспективи за голяма част от населението и особено за нарастващия брой млади хора в Африка. Отварящото се политическо пространство в някои държави се противопоставя на регресивните тенденции в други. Няколко държави не успяха да се реформират и да се възстановят от конфликтите в необходимата степен или темпове и затова изпитват несигурност. Много държави все още се сблъскват със сериозни ограничения пред устойчивото си икономическо развитие и зависят в голяма степен от използването на природните ресурси. Действително цялостният икономически растеж на африканския континент в момента се забавя. Освен местните фактори, заплахата за регионалната стабилност и устойчивото развитие представляват транснационалните предизвикателства за сигурността, по-специално организираната престъпност, както и трафикът на хора и тероризмът. Влошаването на състоянието на околната среда на сушата и морето, последиците от изменението на климата и епидемиите от инфекциозни заболявания като ебола също заплашват напредъка. Избухването на глад в Южен Судан, в Нигерия и в Сомалия подчертава ефекта и взаимосвързаността на несигурността, изменението на климата и недостига на храна и вода. Тези предизвикателства доведоха до безпрецедентни нива на принудително разселване в Африка. Те допринасят също така за увеличаване на незаконната миграция преди всичко в Африка, но и към Европа, което от своя страна увеличава натиска върху политическото ръководство и системите за управление във всички засегнати държави.

Демографската динамика ще бъде една от най-значимите структурни промени в света през 21^{ви} век. До 2050 г. населението на Африка ще бъде 2,4 милиарда от

---

⁷ Посочените включват по-специално предложени нов европейски консенсус за развитие, европейската политика за съседство и европейската програма за миграцията и плана за действие от Валета, Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията, съществуващите правно обвързващи споразумения с различните държави от Северна Африка (с изключение на Либия) и Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ).

предимно млади хора⁸. Начинът, по който тези промени ще бъдат управлявани на политическо равнище и ще бъдат пригодени на икономическо ниво, ще определи бъдещето на Европа и на други части на света.

От една страна, демографските прогнози в Африка не оставят съмнение относно изключителната необходимост от създаване на милиони нови работни места. Според прогнозите⁹ в Африка на юг от Сахара е необходимо да се създават 18 милиона нови работни места всяка година до 2035 г., за да се осигури заетост на новите участници на пазара на труда, в сравнение с 3 милиона официални работни места, създавани днес. Освен това, като се има предвид малкият размер на официалния сектор и липсата на системи за социална закрила в повечето държави, мнозинството от младите хора ще продължат да прибъгват до неформалната икономика, включително селското стопанство, като начин на оцеляване.

От друга страна, подобно нарастване на населението предлага значителни потенциални икономически възможности. Общото частно потребление, движено от нововъзникващата средна класа¹⁰, се очаква да достигне 2 трилиона евро годишно през 2025 г.¹¹, а дружествата в Африка се очаква да предлагат още по-голям пазар, като до 2025 г. прогнозните нива на разходите се очаква да достигнат 3,3 трилиона евро годишно.

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ЕС

В този променящ се и глобален контекст е ясно, че стратегическият интерес на ЕС е да задълбочава и адаптира дълготрайното си партньорство с Африка.

През последните 10 години ЕС и Африка изградиха по-силно политическо партньорство въз основа на споделени ценности и интереси, залегнали в съвместната стратегия Африка — ЕС¹² (JAES). Днес ЕС е основният чуждестранен инвеститор на Африка¹³, неин основен търговски партньор¹⁴, основен фактор за

---

⁸ ООН, [Перспективи за световното население](#), 2015 г. Например, до 2050 г. се очаква населението на ЕС да намалее на 500 милиона с нарастващ дял на възрастните хора.

⁹ Международен валутен фонд (МВФ), [Regional economic outlook \(Регионални икономически перспективи\)](#), 2015 г.

¹⁰ Африканска банка за развитие (AfDB), [Tracking Africa's Progress in Figures \(Проследяване на напредъка на Африка в цифри\)](#), 2014

¹¹ McKinsey Global Institute, [Lions on the move II \(Лъвове в движение II\)](#), 2016 г.

¹² [Съвместна стратегия Африка — ЕС](#), 2007 г.

¹³ През 2015 г. преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в размер на 32 милиарда евро от ЕС се вливат в Африка (33 % от общите потоци на ПЧИ към Африка); През 2016 г. дялът на ЕС в африканския внос възлиза на 33,5 % и на 41 % от африканския износ. Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) също осигурява над 2 милиарда евро годишно финансиране в Африка.

¹⁴ Съюзът предлага свободен достъп до пазара на ЕС за всички продукти чрез споразуменията за икономическо партньорство (СИП) и инициативата „Всичко освен оръжия“ за най-слабо развитите държави, както и за много продукти по споразуменията за свободна търговия с Алжир, Египет, Мароко и Тунис и съгласно общата схема за преференции на Съюза.

сигурността¹⁵, основен източник на парични преводи¹⁶ и първи партньор в развитието и хуманитарната помощ¹⁷. Все по-тясната мрежа от човешки контакти и обмен укрепва връзките между народите от двата континента.

Като се опира на JAES, ЕС следва да се стреми към три взаимосвързани цели:

- По-силна взаимна ангажираност и засилено сътрудничество на международната сцена, основано на общи ценности и общи интереси, включително в двустранните отношения;
- Сигурността на сушата и морето и борбата срещу транснационалните заплахи като инвестиция в сигурността и на двата континента;
- Устойчиво и приобщаващо икономическо развитие в Африка за създаване на работните места, от които се нуждае континентът, и за използване на възможностите, които предлага на Европа.

4. ПО-ТЕСНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ

Изготвянето на амбициозна обща програма изисква преди всичко инвестиции на политическо равнище за издигане на съществуващите политически отношения с Африка на по-висок стратегически етап. Това може да се постигне чрез:

- **Засилване на коалициите по въпросите на глобалното управление** чрез търсене на задълбочен диалог и ефективно сътрудничество в рамките на международните форуми. Африканският съюз (АС) и африканската група в ООН са стратегически партньори и ключови съюзници за укрепване на ролята на ООН и на основания на правила глобален ред, който е от съществено значение за бъдещия мир и просперитет. Всички партньори участват в повишаването на ефективността, отчетността и представителността на цялата система на ООН, включително на Съвета за сигурност. Това сътрудничество следва да има за цел да реформира и укрепва многостранните институции и да разработва споразумения, норми и действия в отговор на глобални предизвикателства като изменението на климата, епидемиите, натиска върху природните ресурси, както и миграцията, мобилността и хуманитарните кризи. То ще служи също така за насърчаване и подкрепа на върховенството на закона и правосъдието на международно равнище, включително за осигуряване на справедливост и отговорност за най-тежките престъпления в съответствие с принципите, изложени в Римския статут на Международния наказателен съд;

---

¹⁵ Само чрез Механизма за подкрепа на мира в Африка ЕС е отпуснал средства от над 2 милиарда евро от 2004 г. насам. Понастоящем ЕС има 7 разгърнати мисии по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) в Африка, както цивилни, така и военни, включително операция „Аталанта“.

¹⁶ През 2015 г. от ЕС в Африка са изпратени парични преводи в размер на 21 милиарда евро (36 % от общите потоци към Африка).

¹⁷ Общата официална помощ за развитие (ОПР) (ЕС и неговите държави членки) през 2015 г. е в размер на 21 милиарда евро (50 % от общата ОПР за Африка).

- **Засилване на сътрудничеството по общите интереси и въз основа на чести политически взаимодействия**, като се използва пълният потенциал на JAES и другите съществуващи рамки и споразумения за сътрудничество на най-подходящото ниво (многостранно, континентално, регионално, национално, местно) въз основа на принципите на субсидиарността. По-специално партньорите от ЕС и Африка следва да активизират отново политическия диалог на министерско равнище, не само по външнополитически въпроси, но и по инициативи и партньорства в секторните политики;
- **Създаване на партньорство, насочено към хората**, чрез укрепване на контактите между хората и контактите между предприятията, както и чрез обмен на усилия, и по-специално чрез засилване на ангажираността на местните власти, частния сектор и гражданското общество. Това се оказва предизвикателство и налага подновяване на съвместните усилия. Диалогът с всички тези участници ще бъде насърчаван в подготовката за срещата на високо равнище, както и след това.

5. ПРЕВРЪЩАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ В ДЕЙСТВИЯ

Рамката на външната политика на ЕС и собствената програма на Африка за реформи до 2063 г. предоставят правилните насоки за превръщането на тези цели в трансформираща програма, структурирана около две основни направления:

- Изграждане на по-устойчиви държави и общества;
- Създаване на повече и по-добри работни места, особено за младите хора.

5.1. По-устойчиви държави и общества

В *Програма 2063* Африка предвижда мирен, сигурен и проспериращ континент, Африка на доброто управление, демокрацията, зачитането на правата на човека, справедливостта и върховенството на закона и Африка, в която развитието е насочено към хората, която разгръща потенциала на своите млади хора — по-специално на младите жени — без да изоставя никого.

Тези стремежи изцяло задоволяват собствените ценности и цели на ЕС, особено когато несигурността извън неговите граници застрашава всички негови жизненоважни интереси.

А. Предотвратяване на конфликти, решаване на кризи и укрепване на мира

Никога преди интересите на ЕС в областта на сигурността не са били толкова обвързани с Африка. Пряката връзка между Либия и Сахел, между Африканския рог и Персийския залив изисква по-стратегически подход, който да надхвърля установените формати. Заплахите за морската сигурност в Червено море, Индийския океан и Гвинеийския залив засягат пряко европейската икономика.

Тероризмът, яростният екстремизъм и транснационалните организирани престъпления, като трафика на хора, както и по-традиционните заплахи за мира и стабилността (вътрешнодържавни конфликти, местни конфликти за ресурси,

насилие по време на избори, въоръжен грабеж и пиратство и други), представляват симптоми на по-дълбока структурна нестабилност и несигурност.

Визията на Африка

В *Програма 2063* Африка се стреми към мирен и сигурен континент. С приемането на Африканската архитектура за мир и сигурност (APSA) Африка има амбициите за укрепване на механизмите за осигуряване на мир и помирение на всички равнища, за справяне с възникващите заплахи за мира и сигурността на африканския континент, както и да въведе стратегии, чрез които континентът да финансира нуждите си за сигурност. Докладът на Пол Кагаме „*Императивът за укрепване на нашия съюз*“ и докладът на Донал Каберука относно „*Осигуряване на предвидимо и устойчиво финансиране на мира в Африка*“¹⁸ са важни стъпки за по-нататъшно укрепване на този процес.

Действия на ЕС

Африка остава един от центровете на тежестта на действията на ЕС в областта на сигурността. От 33 завършени или текущи цивилни и военни операции, ръководени от ЕС, 19 бяха разположени в Африка, а днес в Африка са разположени 5 от 6 текущи военни операции, ръководени от ЕС. Само чрез Механизма за подкрепа на мира в Африка (APF) ЕС е отпуснал значително количество средства от над 2 милиарда евро от 2004 г. насам. Това е в допълнение към важните програми за подпомагане на сигурността/борбата с тероризма/радикализацията на национално равнище и други дейности, извършвани от ЕС и отделни държави членки. В съответствие с глобалната си стратегия ЕС иска отново да потвърди позицията си на фактор за сигурността и ключов партньор на Африка за практическото прилагане на APSA и подкрепата за регионалните стратегии, като по този начин допринася за продължаващите усилия на Африка за намиране на „африкански решения на африканските проблеми“.

ЕС предлага да се премине към следващата стъпка на партньорството, като насърчава усилията за:

i) По-нататъшно засилване на координацията и диалога чрез:

- Създаване на платформа за сътрудничество, обединяваща европейски и африкански партньори, както и ООН и международни участници за изграждане на по-голяма устойчивост срещу целия спектър от заплахи и предизвикване на кризи;

ii) Предотвратяване на конфликти чрез:

- Засилване на подкрепата за цялостното практическо прилагане на APSA и изграждането на капацитета на Африка;

---

¹⁸ В него се предвижда по-специално да се осигури финансиране за АС чрез налог от 0,2 % върху вноса в африканските държави. Това следва да даде възможност на държавите — членки на АС, да финансират изцяло функционирането на Комисията на АС и да обхванат 75 % от програмите.

- Подобряване на инициативите за изграждане на капацитет за реформи в сектора за сигурност, по-специално чрез мисии по линия на ОПСО¹⁹ и чрез допълнителна подкрепа за изграждане на капацитет в подкрепа на сигурността и развитието;
- Засилване на гражданския принцип на правовата държава и правомощията за правоприлагане, както и способностите на африканските държави да се борят ефективно с тероризма, пиратството, водещата до насилие радикализация и организираната престъпност, включително трафика на хора;
- Засилване на ефективното изпълнение на съответните резолюции, политики и конвенции на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации (СС на ООН) чрез предоставяне на съответния експертен опит;
- Увеличаване на наличието на експертно сътрудничество с отделни африкански партньори, включително чрез проекти за изграждане на капацитет за повишаване на морската и авиационната сигурност, например чрез инструмента, допринасящ за стабилността и мира²⁰;

iii) Преодоляване на кризи и подобряване на управлението на конфликти чрез:

- Продължаване на подпомагането на Африканския съюз, подрегионалните организации и държавите в операции за поддържане на мира чрез специфичните инструменти на ЕС като APF и чрез операции по линия на ОПСО, по тяхно искане и когато това се счита за подходящо. Дейностите биха могли също да включват началните стъпки в усилията за укрепване на мира след конфликт, като например разоръжаване, демобилизация и реинтеграция.

Водещи инициативи

- **Създаване на платформа за сътрудничество, обединяваща ООН, европейски, африкански и други международни партньори** за засилване на политическия диалог, стратегическите дискусии и съвместните действия в областта на предотвратяването на конфликти, укрепването на мира и развитието.
- **Осигуряване на първоначален принос към Фонда за мир на АС**, при условие че е налице негова структура на управление и продължава да работи с АС и ООН за изпълнението на плана на АС/Каберука относно възможностите за финансова устойчивост.
- **Подкрепа за африканските инициативи в областта на морската сигурност²¹** чрез подобряване на стратегиите за осведоменост по проблемите, свързани с морето, на инструментите и на информационните мрежи, както и на полицейските и съдебните системи.

¹⁹ Обща политика за сигурност и отбрана.

²⁰ Регламент (ЕС) № 230/2014, ОВ L77, 15.3.2014 г.

²¹ Кодекс за поведение от Яунде, Кодекс за поведение от Джибути, Хартата от Ломе.

Б. Укрепване на системите за управление

Управлението, развитието и сигурността са тясно свързани. Устойчивите общества с отговорни, демократични, ефективни и прозрачни институции на всички равнища, които функционират в стабилна и предвидима макроикономическа рамка и в които се зачитат човешките права, са в основата на устойчивото развитие и стабилността. Тези общества са също най-добре подготвени да се адаптират, да реагират и да управляват правилно промените във външната икономическа среда и вътрешните промени, включително чрез ефективно предоставяне на услуги на нарастващото население.

Напредъкът в управлението е неравномерен. Демокрацията постига успехи, но трябва да бъде подхранвана, тъй като ненарушимостта на изборния процес често се оспорва и се правят конституционни промени или опити за такива промени, с цел да се разреши на действащите лица да останат на власт. Напредъкът в насърчаването и защитата на правата на човека продължава да бъде неравномерен и променлив поради недостатъчно управление, нестабилност и конфликти.

Приобщаващото участие на гражданите в процеса на вземане на решения в обществото, и по-специално участието на младите хора и жените в официалните политически процеси ще увеличи доверието в държавните институции. Тези институции често нямат капацитет да функционират ефективно, например в области като управлението на публичните финанси, прозрачността на обществените поръчки и разходите, борбата с корупцията и измамите. По-специално мобилизирането на вътрешните приходи, предпоставка за възможността държавата да изпълнява задълженията си, често е под необходимите нива и се подкопава от незаконни финансови потоци²². Най-малко 50 милиарда щатски долара²³ се изнасят от континента годишно чрез незаконни финансови потоци, което до голяма степен надхвърля общия размер на официалната помощ за развитие (ОПР).

Във всички области на управление, от участие и овластяване до прозрачност, отчетност и качество на предоставяните обществени услуги, цифровите услуги²⁴ и технологии могат да играят — и вече играят — важна роля. Както ЕС, така и Африка може да се възползва и да се учи от опита си.

Визията на Африка

В Програма 2063 Африка се стреми да бъде *„континент, в който са залегнали демократичните ценности, култура, практики, универсални принципи на правата на човека, равенството между половете, справедливостта и върховенството на закона“* и *„има способни институции и трансформиращо управление на всички равнища“*. В нея се предвижда развитие, насочено към хората, в което гражданите

---

²² Недекларирани капиталови потоци, получени от корупция, престъпна дейност, укриване на данъци и изпиране на пари посредством търговски сделки.

²³ [Report of the High Level Panel on Illicit Financial Flows from Africa \(Доклад на Групата на високо равнище по незаконните финансови потоци от Африка\)](#), 2014 г.

²⁴ Работен документ на службите на Комисията „Цифровизация за развитие“, SWD (2017).

участват активно в социалното, икономическото и политическото развитие и в което институциите са отговорни и предоставят ефективни и ефикасни услуги с компетентни професионалисти. С Африканската архитектурата на управление континентът разполага с важна рамка за координация и изграждане на демокрация. Африканският механизъм за партньорски проверки, уникален инструмент на Африка, е основен стълб на тази архитектура.

Действия на ЕС

ЕС е основният партньор на Африка в управлението, демокрацията, върховенството на закона и правата на човека, със силен и дългогодишен ангажимент на национално, регионално и континентално равнище като основен елемент от отношенията му²⁵. С повечето африкански държави се провеждат структурни политически диалози в съответствие с текстовете относно политическия диалог от съответното споразумение за асоцииране, например член 8 от Споразумението от Котону за африканските държави от АКТБ. Освен това ЕС предоставя значителна подкрепа за изпълнението на африканските ангажименти за управление чрез програми с национални, регионални и континентални институции, допълнена от действия, насочени към укрепване на местните власти и участие на гражданското общество в политическия диалог. ЕС подкрепя също така усилията на африканските държави да мобилизират повече вътрешни ресурси, да подобряват управлението на публичните финанси и да гарантират устойчивост на дълга, по-специално чрез прилагането на подхода „Collect More, Spend Better“ („Повече приходи, по-разумни разходи“)²⁶ въз основа на Програмата за действие от Адис Абеба.

Като се опира на своя опит, ЕС предлага да се премине към следващата стъпка на партньорството, като насърчава усилията за:

і) Подкрепа на демокрацията и насърчаване на правата на човека и върховенството на закона чрез:

- Укрепване и разширяване на политическия диалог с държавите партньори, като се използват всички разпоредби на съществуващите рамки и споразумения;
- Насърчаване на ратифицирането и прилагането на международните инструменти и на собствените инструменти на АС за правата на човека на национално равнище;
- По-нататъшно укрепване на доверието в демократичните процеси чрез засилено сътрудничество в областта на наблюдението на избори, по-специално с АС, включително последващи действия по отношение на препоръките за наблюдение на избори;
- Подсилване на диалога и обмена на информация, извличане на поуки и най-добри практики от мисиите за наблюдение на избори, които са сътрудничили на място в миналото, програми за сътрудничество за изграждането на демокрация

²⁵ За периода 2014—2020 г. ЕС предвижда повече от 3,3 милиарда евро.

²⁶ Работен документ на службите на Комисията, „[Collect More, Spend Better](#)“ („Повече приходи, по-разумни разходи“), SWD(2015) 198.

и подкрепа за Африканската архитектурата на управление чрез създаване на контакти и съвместни събития с всички заинтересовани страни, включително правителства, политически партии, парламенти и гражданско общество, с цел споделяне на опит и експертни познания и определяне на начини за укрепване на демокрацията в двата континента.

ii) Насърчаване на отговорно, прозрачно и отзивчиво управление чрез:

- Подкрепа за капацитета на институциите да предоставят възможности все повече млади хора за участие на всички равнища в обществото;
- Увеличаване на участието на гражданите в процесите на вземане на решения, повишаване на прозрачността и отчетността на публичната администрация, както и ефективността и качеството при предоставянето на обществени услуги, по-специално чрез внедряването на услуги за електронно управление, като същевременно се гарантира зачитане на личния живот и висока степен на защита на личните данни;
- Укрепване на съвместните усилия за улесняване, запазване и разширяване на пространството за ангажиране на гражданското общество в застъпничеството и оформянето на политиките;
- Подкрепа за засилване на ролята и капацитета на местните власти, по-специално за справяне с предизвикателствата, свързани с бързата урбанизация, а именно чрез подкрепа на изпълнението на Африканската харта за местно управление и АНCLA²⁷ и чрез улесняване на проектите за „туининг“;
- Засилване на овластяването на жените, младите хора, както и уязвимите хора чрез целенасочени програми, насърчаващи участието им в процесите на вземане на решения и осигуряване на равен достъп за всички до качествено образование и професионално обучение, адекватна и устойчива социална закрила, както и универсално здравеопазване, включително ваксинация, грижи за репродуктивното здраве и превенция на заразните болести;
- Насърчаване на сътрудничеството в управлението на публичните финанси, включително съсредоточаване върху проактивни политики/инструменти за борба с корупцията и измамите, както и осигуряване на ефективни системи за контрол на публичните финанси чрез подкрепяне на развитието на капацитет в области като реформи в данъчната политика, данъчната администрация и управлението на приходите от природни ресурси, както и за борба с незаконните финансови потоци като последващи действия в рамките на Програмата за действие от Адис Абеба;

iii) Изграждане на устойчивост по отношение на влошаването на състоянието на околната среда и хуманитарните кризи чрез:

- Увеличаване на усилията за подпомагане на инвестициите на правителствата за намаляване на риска от бедствия, изграждане на капацитет за действия на ранен етап, продължителни кризи на изселване и удовлетворяване на основните

---

²⁷ Върховен съвет на Африканския съюз за местните власти.

потребности с цел по-добро издържане на стрес, адаптиране към стрес и възстановяване от стрес, шокове и травми, включително в градска среда;

- Помагане на африканските партньори да се справят с уязвимостта към епидемии от болести и други заплахи за здравето, по-специално чрез укрепване на системите за здравеопазване и изграждане на капацитет за готовност и реагиране при спешни ситуации²⁸;
- Укрепване на собствения капацитет на Африка за управление на екологичните и социалните предизвикателства чрез използване на космическите технологии и информация, включително данни и услуги, предоставени в рамките на Европейската програма за наблюдение на Земята „Коперник“;
- Улесняване на подобряването на социалните и екологичните условия във връзка с експлоатацията на природните ресурси, включително в процеса на добив, преработка и рециклиране на полезни изкопаеми.

Водещи инициативи

- Подсилване на диалога и обмена на информация относно подкрепата за изграждане на демокрация, като се започне със **Съвместна конференция между ЕС и ЕС на високо равнище относно изборния процес, демокрацията и управлението в Африка и Европа**; в съответствие с африканските и европейските политики, като бъдат включени съответните институции като Панафриканския и Европейския парламент, както и гражданското общество и академичните среди;
- **Двойна подкрепа за мобилизиране на вътрешните ресурси до 2020 г.** в съответствие с Данъчната инициатива от Адис Абеба;
- **Съвместно действие за укрепване на устойчивото управление на природните ресурси**, по-специално чрез изработването на обща харта между ЕС и Африка.

В. Управление на миграцията и мобилността

Мобилността и миграцията представляват важни икономически, свързани със сигурността и социални въпроси както в Африка, така и в Европа. Те могат да обогатяват и укрепват обществата, но и да ги дестабилизируют, ако не бъдат управлявани правилно. При наличието на потоци на миграция и мобилност — включително принудително изселване — с рекордно високи нива в Африка и при едновременно нарастващия брой на мигрантите и търсещите убежище лица, пристигащи в Европа от Африка, и двата континента признаха, че е необходимо да се направи повече, по-специално с цел предотвратяване на опасни пътувания, намаляване на броя на смъртните случаи и задълбочаване на практическото сътрудничество. Африка и Европа имат споделен интерес и споделена отговорност, като призовават и за глобални решения, основани на принципа на солидарност и

²⁸ Това включва работа посредством Партньорската програма за клинични изпитвания между европейските и развиващите се страни (EDCTP2) в областта на свързаните с бедността инфекциозни заболявания.

споделяне на отговорностите. В Декларацията от Ню Йорк²⁹ се предоставя много добра политическа рамка за справяне с големите движения на бежанци и мигранти.

Визията на Африка

Програма 2063 има за цел да осигури на Африка динамични и взаимноизгодни връзки с нейната диаспора и да бъде континент с безпроблемни граници, да се сложи край на изтичането на мозъци, както и на всички форми на „незаконна миграция и трафик на млади хора“, като същевременно се търси по-голяма мобилност, например представители на академичните среди, изследователски персонал и студенти — например, като се подчертава значението на мобилността на младите хора в рамките на Африка. Другите приоритети включват подобрения в механизмите на паричните преводи и отговорни политики за трудова миграция. Освен това Африка се стреми да бъде континент без трафик на хора, където е премахната организираната престъпност и другите форми на престъпни мрежи.

Действия на ЕС

ЕС разглежда миграцията в дух на партньорство и взаимно доверие чрез непрекъснат диалог и сътрудничество с африканските си партньори. Вече съществуват важни рамки за диалог, например Диалога за миграцията и мобилността (ММД) между Африка и ЕС. Европейските правителства и институции се обединяват от допълнителни инициативи със своите колеги от Централна, Западна и Северна Африка („процеса от Рабат“), както и от Северна и Източна Африка („процеса от Хартум“). През ноември 2015 г. във Валета лидерите от 31 европейски и 35 африкански държави, участващи в тези два процеса на диалог, се ангажираха с амбициозен план за действие.

Най-амбициозният и иновативен подход на ЕС за ефективно управление на миграцията е *Рамката за партньорство*³⁰, която осигурява обединение за практическо сътрудничество между ЕС и третите държави на произход и на транзит за справяне с първопричините за миграцията и управлението ѝ, като напълно се зачитат хуманитарните задължения и задълженията, свързани с правата на човека. В духа на рамката за партньорство ЕС и неговите държави членки неотдавна увеличиха усилията си по отношение на своите партньори в Северна Африка, за да спасят живота на повече хора в Средиземно море и да управляват по-ефективно миграционните потоци. Това доведе до съвместното съобщение: *Миграцията по маршрута през Централното Средиземноморие. Управление на потоците, спасяване на човешки живот*³¹ и беше потвърдена отново от

---

²⁹ Декларация от Ню Йорк за бежанците и мигрантите, приета на 19 септември 2016 г. от Общото събрание на Организацията на обединените нации.

³⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета и Европейската инвестиционна банка относно създаването на нова рамка за партньорство с трети държави в рамките на европейската програма за миграцията [COM\(2016\) 385 final](#).

³¹ Съвместно съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета Миграцията по маршрута през Централното Средиземноморие. Управление на потоците, спасяване на човешки живот JOIN(2017) 4.

Европейския съвет, в Декларацията от Малта³² относно овладяване на маршрута през Централното Средиземноморие.

Извънредният доверителен фонд на ЕС за стабилност и преодоляване на първопричините за незаконната миграция и разселването на хора в Африка³³ (EUTF Africa) е ключов инструмент за изпълнение на ангажиментите, поети във Валета, и остава от първостепенно значение за подхода на Рамката за партньорство. На стойност над 2,6 милиарда евро³⁴ и като обхваща региона Сахел и езерото Чад, Африканския рог и Северна Африка, EUTF Africa е насочен към основните причини за дестабилизация, незаконна миграция, принудително изселване³⁵ и трафик на хора чрез подкрепа за създаване на работни места и икономическо развитие, устойчивост, управление на миграцията, както и за стабилност и управление.

Освен тези процеси и инициативи, предложеният европейски план за външни инвестиции³⁶ (ПВИ) ще бъде най-мощното средство на ЕС за насърчаване на инвестициите и създаването на работни места в Африка — допринасящ за устойчив растеж и насочен пряко към коренните причини за миграцията и принудителното изселване.

В тези съществуващи рамки ЕС предлага да се премине към следващата стъпка на партньорството чрез продължаване на усилията съгласно подхода на Рамката за партньорство, както и:

i) Справяне с регионалните миграционни потоци и свързаните с тях трансгранични предизвикателства чрез:

- Подкрепа за приемането и интернализирането на регулаторни рамки, благоприятстващи законната миграция и мобилността в Африка;
- Справяне с принудителното изселване и насърчаване на международната закрила, основана на принципа на споделяне на отговорността, като се спомогне за запазване и увеличаване на човешкия капитал на принудените да

---

³² <http://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2017/01/03-malta-declaration/>

³³ Решение на Комисията [C\(2015\)7293](#) final от 20 октомври 2015 г.

³⁴ С Европейския фонд за развитие като основен източник на финансиране и обещания принос от държавите членки и други донори. През 2017 г. той обяви допълнителни 200 милиона за частта за Северна Африка от Доверителния фонд на ЕС за стабилност и преодоляване на първопричините за незаконната миграция и разселването на хора в Африка с приоритетна насоченост към проекти, свързани с миграцията, свързани с Либия.

³⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, Достоен начин на живот: от зависимост от помощи към самостоятелност. Принудителното разселване и развитието [COM\(2016\)234](#).

³⁶ Предложение на Комисията за Регламент относно Европейския фонд за устойчиво развитие (ЕФУР) и за създаване на гаранция от ЕФУР и на гаранционен фонд на ЕФУР (COM(2016)586); Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейската централна банка, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка, „Засилване на европейските инвестиции за създаване на заетост и растеж: към втора фаза на Европейския фонд за стратегически инвестиции и нов Европейски план за външни инвестиции“. Брюксел, 14.9.2016 г., [COM\(2016\) 581 final](#).

напуснат домовете си, за осигуряване на тяхната защита и в крайна сметка за създаване на ползи за развитието на разселените и приемащите ги;

- Укрепване на сътрудничеството в управлението на границите, включително чрез концепцията за интегрирано управление на границите;
- Съвместна работа за финализиране през 2018 г. на глобалните пактове и тясно сътрудничество със съответните международни организации;

ii) Увеличаване на ползите от законната миграция и мобилност и нейния потенциал като двигател за развитие чрез:

- По-нататъшна подкрепа за работата на Африканския институт за парични преводи;
- Подобряване на знанията, функционирането и капацитета на африканската диаспора като участник в развитието;
- По-нататъшна подкрепа за инвестициите и предприемачеството на диаспората в държавите на произход;
- По-нататъшно увеличаване на мобилността на студентите и изследователите.

iii) Повишаване на сътрудничеството относно незаконната миграция, чрез

- Подпомагане на прилагането на цялостни законодателни рамки, обхващащи всички аспекти на трафика и контрабандата на хора в съответствие с Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и придружаващите я протоколи, включително чрез засилване на сътрудничеството за борба с мрежите за трафик и контрабанда;
- Прилагане на подходящи мерки за управление на входящи, изходящи и транзитни миграционни потоци, включително чрез насърчаването на създаването на надеждни системи за гражданска регистрация и биометрични данни, както и процедури за гарантиране на зачитането на правата на мигрантите и на принципа на забрана за връщане;
- Предотвратяване и възпиране на използването на незаконни канали за миграция и засилване на сътрудничеството за улесняване на връщането и трайната повторна интеграция на незаконните мигранти, като същевременно се насърчават възможностите за законна миграция и мобилност.

Водещи инициативи

- **Подкрепа за африканските инициативи за законна миграция и мобилност между африканските държави**, включително подкрепа за разработването на Протокола за свободно движение на хора в Африка и на Протокола относно специфичното право на гражданство и недопускане на липса на гражданство в Африка; подкрепа за схеми за социална закрила, включително преносимост на социални права; механизми за преносимост и признаване на умения и квалификации.
- **Засилване на сътрудничеството между Африка и ЕС в борбата с мрежите за трафик и контрабанда**, включително подкрепа за присъединяването и прилагането от страна на африканските държави на Конвенцията на ООН

срещу транснационалната организирана престъпност и придружаващите я протоколи.

5.2. Повече и по-добри работни места, особено за младите хора

В *Програма 2063* Африка предвижда промяна на парадигмата, която създава възможност за *„проспериращ континент със средствата и ресурсите, които да стимулират собственото му развитие, и в който икономиките преминават структурна трансформация чрез индустриализация, производство и добавена стойност с цел създаване на общ растеж чрез развитие на частния сектор, предприемачество и достойни работни места за всички“*.

С цел превръщането на тази промяна на парадигмата в реалност ЕС лансира индустриализацията на Африка с крайната цел за създаване на богатство чрез повече и по-добри работни места, като се съсредоточава върху повишаването на производителността на труда и качествените инвестиции в сектори с добавена стойност и трудоемки сектори, по-специално сектора на хранително-вкусовата промишленост, по отношение на международно приети трудови права и достойни условия на труд, както и овластяването на жените. В същото време е от решаващо значение да се гарантира, че при икономическата трансформация се вземат под внимание предизвикателствата и възможностите, свързани с изменението на климата и екологичната устойчивост.

А. Привличане на отговорни и устойчиви инвестиции

Макроикономическата стабилност, създаването на регионални пазари, подходящият инвестиционен климат и разнообразната икономика с добавена стойност са от съществено значение за икономическото развитие и създаването на достойни работни места.

Частният сектор има най-голям потенциал за генериране на работни места и поради това е от съществено значение за привличане на отговорни частни — национални и чуждестранни — инвестиции в Африка. Това налага разработването на стабилни и отворени финансови системи за увеличаване на кредитирането на частния сектор и създаване на благоприятен инвестиционен климат, като същевременно се насърчава отговорното поведение на инвеститорите със спазване на социалните и екологичните стандарти и доброто корпоративно управление.

Визията на Африка

В *Програма 2063* Африка се стреми да се превърне в *„континент, в който свободата на хората, капиталите, стоките и услугите ще доведе до значително увеличение на търговията и инвестициите“*. Това се изразява в необходимостта от насърчаване на *„макроикономическите политики, които улесняват растежа, създаването на работни места, инвестициите и индустриализацията“* и *„развиват африканския частен сектор чрез ангажираност и благоприятен климат, насърчавайки панафриканските предприятия чрез растежа на регионалните производствени центрове и разширяването на вътрешноафриканската търговия“*.

Действия на ЕС

ЕС работи задълбочено с африканските партньори, за да развива бизнес средата и инвестиционния климат, да насърчава процеса на икономическа интеграция на Африка на национално, регионално и континентално равнище, както и за да привлича публични и частни инвестиции на континента. Насърчаването, по-специално на частните инвестиции в допълнение към оскъдните публични ресурси, е абсолютно наложително и е в основата на ПВИ.

ЕС предлага да се премине към следващата стъпка на партньорство, като:

i) Насърчаване на мащабни отговорни и устойчиви инвестиции в Африка, по-специално в контекста на предложения план за външни инвестиции чрез:

- Подпомагане на предвидим и благоприятен инвестиционен климат в Африка за отговорни и устойчиви инвестиции чрез диалог с африканските държави и частния сектор;
- Подпомагане на основни помощни инфраструктури, по-специално в сектори, включващи устойчива енергия, водоснабдяване, транспорт, информационни и комуникационни технологии, околна среда, устойчиво използване на природните ресурси и син растеж, социална инфраструктура, човешки капитал; това ще включва предлагане на партньорства с промишлеността на ЕС, по-специално със сектори, в които Съюзът е световен лидер;
- Подпомагане на предприемачите, малките и средните предприятия и стартиращи предприятия от Африка чрез специализирани структури и услуги за подкрепа на местния бизнес;
- Работа с международни финансови институции и банки за развитие за оползотворяване на ресурсите от капиталовите пазари с акцент върху секторите с добавена стойност и с най-голям потенциал за устойчиво създаване на работни места и развитие с ниски въглеродни емисии, както и възползване от възможностите, предлагани от зелената, синята и кръговата икономика;
- Насърчаване на корпоративната социална отговорност, социалното предприемачество и рамките за отговорно бизнес поведение;

ii) Насърчаване на бизнес отношенията между Европа и Африка:

- Установяване на структуриран диалог с европейския и африканския частен сектор чрез платформата „Устойчив бизнес за Африка“ (SB4A) в рамките на ЕПВИ, бизнес форуми и „мисии за икономическа дипломация“ на европейските инвеститори в Африка;
- По-нататъшно укрепване на търговските отношения между ЕС и Африка, като се гарантира, че партньорите могат да се възползват в пълна степен от стабилната и предвидима рамка, осигурена от споразуменията за икономическо партньорство (СИП), споразуменията за свободна търговия и други полезни търговски режими, в контекста на засилена многостранна търговска система. Те ще се възползват и от преразгледаната стратегия на ЕС за подпомагане на търговията;

iii) Подкрепа за амбицията на Африка да изгради истински вътрешноафрикански пазар чрез:

- Улесняване на търговията чрез устойчива митническа реформа и подкрепа за модернизация;
- По-нататъшно укрепване на „панафриканската група по качеството (PAQI)“³⁷ със специален акцент върху въвеждането на панафриканска система за стандартизация, вдъхновена от най-добрите практики на единния пазар на ЕС;
- Подкрепа за подготовката за „Континентална зона за свободна търговия“ (CFTA).

Водещи инициативи

- **Генериране на мащабни европейски инвестиции в Африка чрез предложения ЕПВИ**, който се очаква да привлече инвестиции в размер на 44 милиарда евро до 2020 г., с подкрепата на структуриран диалог с европейския и африканския частен сектор в рамките на платформата „Устойчив бизнес за Африка“ (SB4A). Ще се търсят полезни взаимодействия с подобни национални инициативи на държавите — членки на ЕС, и на многостранно равнище, по-специално с „Пакта за Африка“ на Г-20.
- **Подкрепа за по-предсказуем и благоприятен инвестиционен климат в Африка**, по-специално чрез одобряване на ръководните принципи на Африка и ЕС за изготвяне на инвестиционна политика.
- **Подкрепа за цифровата програма на Африка**, насочена към внедряването на услуги за електронно управление, инициативи и инвестиции, които улесняват развитието на селскостопанския бизнес чрез достъп и използване на пазарни, климатични и екологични данни, както и към развитието на отворена цифрова среда за научни изследвания с цел насърчаване на придобиването на умения и знания.

Б. Снабдяване на Африка с енергия

Осигуряването на универсален достъп до достъпна, надеждна, устойчива и модерна енергетика в Африка, включително в селските райони, е също така възможност и за двата континента за генериране на приобщаващо развитие и работни места, съобразени с предизвикателствата, свързани с климата. От общ интерес е да се засили сътрудничеството, основано на общите ценности на прехода към чиста енергия, в който ЕС има водеща роля в световен мащаб.

До 2030 г.³⁸ се очаква с растежа на икономиките, увеличаването на населението и урбанизацията търсенето на електроснабдяване в Африка да се утрои. Около 700 милиона жители, предимно в Африка на юг от Сахара, днес нямат достъп до модерни форми на енергетика и нито сегашните нива на електрификация, нито годишният растеж на БВП са достатъчни, за да гарантират универсален достъп до

³⁷ PAQI, официално създадена през 2013 г., има за цел да укрепи разработването и прилагането на африканските политики за стандарти, измерване, оценка на съответствието и акредитация.

³⁸ Международна агенция за възобновяема енергия (IRENA), 2015 г.

енергия. При все това богатите африкански устойчиви енергийни ресурси значително надхвърлят сегашните и бъдещите нужди на континента. Реализирането на потенциала на Африка зависи от повишеното производство и ефективното използване на енергия, по-добрите трансгранични междусистемни връзки, включително с Европа, и правилната политическа рамка за управление на енергийния сектор. Публичното финансиране не би могло да осигури само по себе си необходимите инвестиции за посрещане на това търсене.

Визията на Африка

Африка е решена да участва в глобалните усилия за смекчаване на изменението на климата, които подкрепят и разширяват политическото пространство за устойчиво развитие на континента. Тези усилия включват мерки, установени в национално определените приноси на африканските държави във връзка с изменението на климата. В *Програмата 2063* Африка възнамерява „да впрегне всички африкански енергийни ресурси за осигуряване на модерна, ефективна, надеждна, рентабилна и екологосъобразна енергия от възобновяеми енергийни източници за всички африкански домакинства, индустрии и институции“.

Действия на ЕС

ЕС си партнира с Африка в областта на енергетиката в продължение на много години и ръководи усилията в рамките на Десетилетието на устойчивата енергия за всички³⁹ с цел увеличаване на производството и разпределението на електроенергия чрез повишаване на дела на енергията от възобновяеми източници и намаляване на дела на изкопаемите горива в общото производство на енергия.

ЕС си е поставил амбициозни цели за устойчиво енергийно сътрудничество с Африка на юг от Сахара⁴⁰, като също допринесе за целите от 21-та среща на Конференция на страните (COP21): до 2020 г. ЕС ще подкрепя създаването на достъп до устойчива енергия за 30 милиона души, осигурявайки 5 GW капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници и спестявайки 11 милиона тона CO₂ годишно в подкрепа на Африканската инициатива за енергия от възобновяеми източници (AREI).

В случая със Северна Африка партньорството в областта на енергетиката продължава да се развива на регионално равнище в рамките на Съюза за Средиземноморието. На двустранно равнище ЕС работи с държавите от Северна Африка с широк портфейл от програми за финансова и техническа помощ, а в конкретния случай на ключов доставчик на енергия като Алжир — чрез стратегическо партньорство в областта на енергетиката.

ЕС предлага да се премине към следващата стъпка на партньорството, като насърчава усилията за:

---

³⁹ През 2012 г. Общото събрание на Организацията на обединените нации обяви периода 2014—2024 г. за Десетилетие на устойчивата енергия за всички.

⁴⁰ ЕС предвижда повече от 2,7 милиарда евро за периода 2014—2020 г.

i) Стимулиране на публичните и частните инвестиции в областта на енергията от възобновяеми източници в Африка, по-специално в контекста на предложения Европейския план за външни инвестиции (ЕПВИ) чрез:

- Улесняване на сътрудничеството между публичния и частния сектор посредством платформа на високо равнище за създаване на силен икономически казус за ускорени инвестиции на частния сектор в Африка;
- Поемане на ролята на катализатор чрез подпомагане на африканските правителства да подобряват благоприятната среда за енергийния сектор. Въз основа на цялостната си политическа рамка за енергетиката и климата, включително най-новия пакет „Чиста енергия за всички европейци“⁴¹, ЕС може да споделя с африканските партньори богат и уникален опит, знания и най-добри практики в политическия анализ и регулирането с цел постигане на устойчиво производство на енергия и модернизация на енергийната система, и когато е приложимо, регионална интеграция на пазара;
- Подпомагане на създаването на регионална интеграция на енергийните пазари в Африка чрез хармонизиране на регулаторните инструменти за електроенергията;
- Насърчаване на трансграничните междусистемни връзки, включително с Европа, за гарантиране на надеждни и достъпни енергийни доставки;

ii) Задълбочаване на стратегическите обединения и сътрудничеството чрез:

- Засилване на диалога и координацията в рамките на енергийното партньорство Африка—ЕС, с държавите — членки на ЕС, чрез Енергийната инициатива на ЕС, както и с ключови партньори и инициативи като Г-20, Г-7, SE4ALL (инициатива за устойчива енергия за всички) и Power Africa на Американската агенция за международно развитие (USAID) за насърчаване на сътрудничеството;
- Партньорство с местните власти в преход отдолу нагоре към глобална икономика и общество с ниски въглеродни емисии и устойчивост на изменението на климата, включително чрез инициативи като Конвента на кметовете (който се основава на успешния Конвент на кметовете на ЕС) и допълнително разширяване на неговите регионални компоненти в Африка;
- Засилване на сътрудничеството между изследователи и иноватори в рамките на политическия диалог на високо равнище между ЕС и Африка в областта на науката, технологиите и иновациите.

Водещи инициативи

- **Реализиране на приноса на ЕС към AREI и достигане на 5 GW капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници до 2020 г., като същевременно се осигурява достъп до устойчива енергия на 30 милиона души в Африка и се спестяват 11 милиона тона CO₂ годишно.**

⁴¹ [COM\(2016\) 860 final](#)

- **Стартиране на нова инициатива за улесняване на публично-частното сътрудничество между ЕС и Африка за увеличаване на инвестициите в сектора на устойчивата енергетика на Африка чрез платформа на високо равнище с цел подобряване на инвестиционния климат и премахване на риска при частните инвестиции, улесняване на споделянето на знания относно иновативни модели на бизнес и финансиране и най-добри практики за привличане на публични финанси.**
- **Стартиране на ново партньорство между ЕС и Африка в областта на научните изследвания и иновациите по отношение на изменението на климата и устойчивата енергетика, насочено към внедряването⁴², както и към изграждането на капацитет в областта на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници и услугите, свързани с климата.**

В. Трансформиране на африканското селско стопанство и селскостопанския бизнес и неговата синя икономика, включително рибарството

Селското стопанство, включително животновъдството, рибарството и аквакултурите са жизненоважни за Африка. Те представляват основният източник на доходи за около 90 % от селското население на континента и осигуряват средствата за издръжка на около 75 % от работната сила, половината от която се състои от жени. Производителността остава ниска и се основава на дребномащабно земеделие за собствени нужди и традиционен риболов. Липсата на капитал, неустойчивото управление на ресурсите, проблемите с поземлената собственост и морската несигурност са основните пречки пред необходимия растеж. Африка губи няколко милиарда евро поради прекомерно експлоатираните рибни запаси и неоптималното управление на рибарството. Освен това въздействията от изменението на климата — настоящи и очаквани — оказват допълнителен натиск върху секторите.

Отключването на потенциала на секторите за производство на храни изглежда един от най-ефективните начини за преодоляване на продоволствената несигурност, създаване на възможности за заетост и доходи и овластяване на стотици милиони африканци, по-специално младите хора.

Визията на Африка

В Програма 2063 Африка предвижда „да трансформира, развива и индустриализира своите икономики, включително чрез добавяне на стойност чрез природни ресурси, планове за производителност и регионални вериги за създаване на стойност, като насърчава прилагането на индустриалните политики на всички

---

⁴² В съответствие с COM (2016) 763.

равнища, като се акцентира върху ММСП⁴³ и агробизнеса и стратегии за стратегии за развитие на африканските сини/океански и зелени икономики⁴⁴.

Действия на ЕС

ЕС е един от основните партньори на Африка за развитието на селското стопанство и синята икономика⁴⁵. Действията му имат за цел да засилят ролята на отговорните вериги за създаване на стойност в програмите за развитие на селските райони и морското дело и да укрепят съпътстващата регулаторна и политическа рамка, като същевременно управляват ценни ресурси като вода и земя по устойчив начин.

ЕС възнамерява да се премине към следващата стъпка на партньорството, като насърчава усилията за:

і) Стимулиране на отговорното и устойчиво развитие на веригата за създаване на стойност:

- Улесняване на развитието на инвестициите на частния сектор и на веригите на стойността в производството на селскостопански храни въз основа на инициативи като Инструмента за финансиране на селското стопанство (AgriFI), предложените насоки от Европейския план за външни инвестиции (ПВИ) и Организацията на ООН за прехрана и земеделие — Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ФАО-ОИСР) за отговорните вериги за доставка на селскостопански продукти;
- Подпомагане на Африка да се възползва от възможностите на пазара за произведени на африканския континент храни. Споразуменията за икономическо партньорство (СИП) предлагат големи възможности, включително свободен достъп до ЕС, гъвкави правила за привличане на ресурси, диалог и сътрудничество в областта на селското стопанство, както и планове за прилагане на СИП. За най-слабо развитите държави без СИП свободният достъп до пазара се предоставя на принципа „Всичко освен оръжие“. ЕС ще продължи да подкрепя развитието на капацитета на Африка да спазва стандартите за безопасност и качество, включително по санитарни и фитосанитарни въпроси;
- Увеличаване на устойчивата производителност на сектора на рибарството в Африка чрез съответно разширяване на мрежата от споразумения за партньорство за устойчиво рибарство между ЕС и африканските държави и подобряване на капацитета на африканските партньори за устойчиво управление на рибарството и борбата срещу незаконния, недеklarиран и

⁴³ Микро, малки и средни предприятия.

⁴⁴ Преобразуването на африканското селско стопанство е залегнало в Цялостната програма за развитие на селското стопанство в Африка (ЦПРССА). Декларацията от Малабо на Африканския съюз от 2014 г. относно ускорен селскостопански растеж и преобразуване за споделено благоденствие и подобро препитаване предоставя допълнителен тласък на ЦПРССА и насока за селското стопанство на континента през следващите 10 години.

⁴⁵ За периода 2014—2020 г. от ЕС са предвидени над 4,2 милиарда евро за подкрепа на действия, свързани със сигурността на храните и храненето, както и устойчивото селско стопанство и рибарство в Африка.

нерегулиран риболов (ННН) чрез сътрудничество и диалог съгласно Регламента на ЕС за ННН риболов⁴⁶;

- Насърчаване на изпълнението на действия в областта на климата в африканското селско стопанство, както е заложено в национално определения принос (НОП) на африканските държави;
- Насърчаване на ефективното интегриране на адаптирането към изменението на климата, опазването и възстановяването на биоразнообразието и намаляването на риска от бедствия в рамките на африканските политики за селско стопанство, включително чрез възстановяване на екосистемите и природосъобразни решения;

ii) Поощряване на умения, иновации и съвместни научни изследвания чрез:

- Укрепване на мобилизирането на европейските и африканските експертни познания в областта на научните изследвания и иновациите, по-специално чрез засилване на прилагането на пътната карта на Африка—ЕС в областта на продоволствената сигурност и сигурността на храните и устойчивото селско стопанство⁴⁷ (FNSSA), предстоящото партньорство в областта на научните изследвания и иновациите в региона на Средиземноморието (PRIMA) и Съюз в областта на научните изследвания и иновациите за Атлантическия океан (All Atlantic Ocean Research and Innovation Alliance);
- Подобряване на професионалното обучение и образованието в селското стопанство и предприемаческите дейности в производството на селскостопански храни, като се използва предишната и настоящата подкрепа на организациите на земеделските стопани;
- Увеличаване на подкрепата за достъп до финансиране, достъп до свързаност за дребните земеделски стопани и използване на цифровите услуги за електронно селско стопанство с цел повишаване на производителността и доходите.

Водещи инициативи

- **Стимулиране на веригата за създаване на стойност чрез улесняване на отговорните инвестиции за устойчив селскостопански бизнес и синя икономика**, като се използва набор от инструменти, включващи AgriFI и предложения европейски план за външни инвестиции.
- **Генериране на инвестиции от ЕС и Африка за подпомагане на научните изследвания и иновациите** в селското стопанство чрез партньорство между ЕС и Африка за научни изследвания и иновации в областта на продоволствената сигурност и сигурността на храните и устойчивото селско

⁴⁶ [Регламент \(ЕО\) № 1005/2008 — система на ЕС за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов.](#)

⁴⁷ [Пътна карта към съвместно финансирано партньорство между ЕС и Африка за научни изследвания и иновации в областта на продоволствената сигурност и сигурността на храните и устойчивото селско стопанство.](#) Адис Абеба, 4—5 април 2016 г.

стопанство (FNSSA) и увеличаване на използването на нови технологии от местните общности за по-добри доходи и хранене в селското стопанство.

- **Разширяване на мрежата от споразумения за партньорство за устойчиво рибарство между ЕС и африканските държави.**

Г. Усъвършенстване на знанията и уменията

Въпреки че участието в образованието в повечето африкански държави значително се е увеличило през последните десетилетия, все още над 20 % от африканските деца, по-специално момичетата, не завършват основно образование; около 50 % нямат достъп до средно образование и само 7 % имат достъп до висше образование. Съществуващите нива на основно обучение, което е необходимо на младите хора, за да продължат образованието си чрез професионално образование и обучение (ПОО) и висше образование, са все още много ниски. Много млади хора, които успяват да завършат основно и средно образование, нямат необходимите знания и умения, от които се нуждаят за по-нататъшно обучение, както и за да бъдат активни, отговорни и продуктивни граждани.

Съществува несъответствие между уменията, които младите хора получават чрез ПОО и висшето образование, и онези, които са необходими за трудовия им живот. Системите за образование и обучение трябва да бъдат по-подходящи за нуждите на пазара на труда, по-тясно свързани със социалното и индустриалното развитие, по-иновативни и с по-високо качество. Тъй като много млади хора работят в неформалния сектор или трябва да създават собствени средства за препитание, от жизненоважно значение е да имат достъп до образование и обучение по предприемачество и услуги за подкрепа на бизнеса, за да могат да се интегрират в официалния сектор.

По-доброто свързване на образованието, иновациите и научните изследвания ще увеличи приноса на образованието за работните места и устойчивото развитие по-специално в областта на дистанционното и отвореното обучение.

Визията на Африка

В *Програма 2063* Африка възнамерява да „катализира революцията в образованието и уменията и активно да насърчава науката, технологиите, научните изследвания и иновациите, да изгражда знания, човешки капитал, способности и умения, необходими за стимулиране на иновациите“.

Действия на ЕС

ЕС е дългогодишен партньор на Африка в областта на образованието, от образование в ранна детска възраст и начално образование до висше образование, включително професионално образование и обучение и предприемаческо обучение⁴⁸, както и в областта на научните изследвания и иновациите.

---

⁴⁸ В настоящия програмен период (2014—2020 г.) ЕС подкрепя двустранните програми за образование и професионално образование и обучение (ПОО) в Африка с приблизително

ЕС насърчава равните възможности, намаляването на неравенствата и увеличаването пригодността за заетост чрез социално сближаване, равнопоставеност, разнообразие, приобщаване и премахване на различията между половете.

ЕС предлага да се премине към следващата стъпка на партньорството, като насърчава усилията за:

i) Подкрепа на качествено образование на всички нива чрез:

- Увеличаване на съвместните усилия за улесняване на достъпа и завършване на основно и средно образование за всички деца, особено за момичетата, чрез двустранни програми и Световното партньорство за образование;
- Обръщане на внимание на пола и образованието, включително на насилието, основано на пола, в рамките на Инициативата на ЕС за равенство между половете;
- По-нататъшно насърчаване на участието на африканските държави в програмата „Еразъм +“, повишаване на мобилността на персонала и студентите и академичното сътрудничество, като по този начин се подобряват уменията на студентите и качеството и приложимостта на образованието;
- По-нататъшно подпомагане на регионалната мобилност и увеличаване на подкрепата за хармонизирането на висшето образование чрез трансгранични програми, признаване на квалификациите, по-добро осигуряване на качеството, иновациите и подобрен проект „Тунинг“;

ii) Разширяване на подкрепата за професионално образование и обучение и предприемачество чрез:

- Стартиране на механизъм на ЕС за ПОО, който ще осигурява експертни знания на високо ниво на заинтересованите страни в държавите в подкрепа на процесите на преход към системи за ПОО, които са съобразени с търсенето, адаптирани към нуждите и възможностите на пазара на труда;
- Подкрепа за мобилността и изграждането на капацитет във висшето образование чрез програмата „Еразъм +“ и разработване на пилотни проекти за разширяване на схемите за мобилност на ПОО по линия на „Еразъм +“ в Африка;
- Подкрепа за проекти за изграждане на капацитет, които насърчават активното участие на жените и младите хора в обществото и икономиката, по-специално чрез подобряване на неформалното учене и засилване на полезните взаимодействия между образователните системи и пазара на труда;
- Подкрепа за развитието на цифровите умения и грамотността и използването на цифрови технологии и услуги за осигуряване на перспективно, приобщаващо и висококачествено образование. Това означава също така подкрепа на капацитета и уменията на предприемачите, включително жени, да използват цифровите технологии за изграждане на бизнеса;

1,34 милиарда евро. През същия период ЕС подкрепя също така образованието чрез глобални инициативи като Световното партньорство за образование (СПО) с 375 милиона евро.

iii) Засилване на сътрудничеството между ЕС и Африка в областта на научните изследвания чрез:

- Засилване на сътрудничеството между изследователи и иноватори от Африка и Европа, включително чрез увеличаване на възможностите за професионално развитие на изследователите чрез дейностите „Мария Склодовска-Кюри“ и други видове проекти от типа на „Хоризонт 2020“;
- Подкрепа за изграждане на капацитет за научни изследвания в Африка чрез програми като безвъзмездни средства на Африканския съюз за научни изследвания;
- Подкрепа за отворена среда за цифрови изследвания за университетите и научноизследователските организации в Африка.

Водещи инициативи

- **Стартиране на механизъм за младите хора в Африка, който разширява обхвата на програма „Еразъм+“** чрез 3 отделни инициативи:
  - А. Програма „Овластяване на младите хора“ за развиване на капацитета на младежките организации и насърчаване на мобилността между младите хора и младите предприемачи в Африка и Европа.
  - Б. Пилотен проект за мобилност на ПОО.
  - В. Укрепване на африканското направление на Асоциацията на студенти и възпитаници по линия на програма „Еразъм +“.
- **Създаване на инструмент на ЕС за ПОО** за укрепване на значението на ПОО за пазара на труда и насърчаване на включването на уязвими групи.